

พฤติกรรมกล้าแสดงของนักศึกษาพยาบาลตามการรับรู้ของตนเอง

นางสาวเครือวัลย์ สุขเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN. 974 - 562 - 484 - 5

008155

ASSERTIVE BEHAVIOR OF STUDENT NURSES AS
PERCEIVED BY THEMSELVES

Miss Kruawan Sookcharoen

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

ISBN. 974 - 562 - 484 - 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมกล้าแสดงของนักศึกษาพยาบาลตามการรับรู้ของตนเอง
 โดย นางสาว เกร็อวัลย์ สุขเจริญ
 ภาควิชา พยาบาลศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักชาติชัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สุพจน์ บุณนาค
 อนุมัติบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

จินตนา บุญพันธ์ุ
 ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา บุญพันธ์ุ)

สมคิด รักชาติชัย
 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักชาติชัย)

วรรณ ปรุณโชติ
 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปรุณโชติ)

ลิขสิทธิ์ ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมกล้าแสดงของนักศึกษาพยาบาลตามการรับรู้ของ ตนเอง
ชื่อนิสิต	นางสาวเครือวัลย์ สุขเจริญ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด วิชาสัจย์
ภาควิชา	พยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา	2525

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงของนักศึกษาพยาบาลตามการรับรู้ของตนเอง ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 หลักสูตรปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2525 ของสถานศึกษาพยาบาล กองงานวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่อยู่ในต่างจังหวัด และสถานศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ทำการสุ่ม สถานศึกษาพยาบาล กองงานวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่อยู่ในต่างจังหวัดมา 4 สถาบัน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ส่วนสถานศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหมได้นำมาทั้งหมด 3 สถาบัน และทำการสุ่มตัวอย่างประชากร จากนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปี ของแต่ละสถานศึกษาพยาบาลจากทั้งสองสังกัด โดยการสุ่มตัวอย่างแบบระบบมาปีละ 20 คน ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 411 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ "แบบสอบวัดความกล้าแสดงออกระดับวิทยาลัย" ซึ่ง แปล และดัดแปลงมาจาก เดอะ คอเร็จ เซลฟ์ - เอ็กซ์เพรสชัน สเกล ของ จอนห์ ที กาลแลนซ์ และคณะ โดยวงพัทศรี ภูพันธ์ศรี ความเที่ยงของแบบสอบมีค่าเท่ากับ 0.88 ผู้วิจัย ได้หาความเที่ยงของแบบสอบนี้ ปรากฏว่ามีค่าเท่ากับ 0.778

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการทางสถิติ คือ การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าร้อยละ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และการทดสอบของนิวแมน-คูลส์ ผลของการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมกล้าแสดงของนักศึกษาพยาบาลตามการรับรู้ของตนเองชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 ของสถานศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม และสถานศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่อยู่ในต่างจังหวัด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และนักศึกษาพยาบาลของทั้งสองสังกัด เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงในระดับมาก

2. พฤติกรรมกล้าแสดงของนักศึกษาพยาบาล ความการรับรู้ของตนเองของสถานศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม และสังกัดกระทรวงสาธารณสุขไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังต่อไปนี้

2.1 พฤติกรรมกล้าแสดงตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ของทั้งสองสังกัด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 แต่ักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ของสถานศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงในระดับน้อย ในขณะที่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ของกระทรวงกลาโหม เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงในระดับมาก

2.2 พฤติกรรมกล้าแสดงตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ของทั้งสองสังกัด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาพยาบาลทั้งสองสังกัด เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงในระดับมาก

2.3 พฤติกรรมกล้าแสดงตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ของทั้งสองสังกัดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาพยาบาลทั้งสองสังกัดเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงในระดับมาก

3. พฤติกรรมกล้าแสดงตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และปีที่ 3 ของทั้งสองสังกัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาพยาบาลทั้งสองสังกัด เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงในระดับมาก อย่างไรก็ตามนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงในระดับมากเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1

Thesis Title Assertive Behavior of Student Nurses As
 Perceived By Themselves

Name Miss Kruawan Sookcharoen

Thesis Advisor Assistant Professor Somkit Raksasataya

Department Nursing Education

Adcademic Year 1982

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the Assertive Behavior of student nurses as perceived by themselves. The samples were the first, the second, and the third year student nurses of 1982 adcademic year from four provincial nursing colleges, Division of Nursing College, the Ministry of Public Health, and from three nursing colleges, the Ministry of Defence. The samples were drawn by simple and systematic random sampling. The samples were 411 student nurses.

The questionnaire used in this research was "The College Self-Expression Scale" developed by John P. Galassi and others and it was translated into Thai by Wongpak Pupansri. The content validity was done and it's reliability was 0.88. Then, it's reliability was re-tesled by the researcher, it was 0.778.

Arithematic mean, percentage, two way analysis of varience, and Newman Keuls-test were used to analyse collected data. The results of the research were as follow :

1. There was no statistically significant difference between Assertive Behavior as perceived by the first, the second and the third year student nurses of the nursing colleges, the Ministry of defence, and the provincial nursing colleges, Division of Nursing colleges, the Ministry of Public Health at the 0.5 level, and Assertive Behavior of student nurses of both Ministries were at high level.

2. Assertive Behavior as perceived by student nurses of nursing colleges, the Ministry of Defence and by student nurse in the provincial nursing colleges, Division nursing colleges, the Ministry of Public Health were not statistically significant as the following :

2.1 Assertive Behavior as perceived by the first year student nurses of both Ministries were not statistically significant at the 0.5 level, but Assertive Behavior of the first year student nurses of the Ministry of Public Health was at the low level, while the first year student nurse of the Ministry of Defence was at the high level.

2.2 Assertive Behavior as perceived by the second year student nurses of both Ministries were not statistically significant at 0.5 level and both were at the high level.

2.3 Assertive Behavior as perceived by the third year student nurses of both Ministries were not statistically significant at .05 level and both were at the high level.

3. There was statistically significant difference between Assertive Behavior as perceived by the first and the

third year student nurses of both Ministries at 0.5 level, and both were at the high level. However Assertive behavior as perceived by the third year was at the higher level comparing with the first year.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

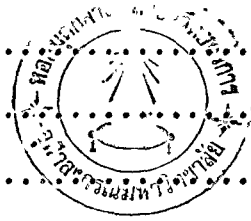
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมกิต รัชศาสตร์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปุณโษภี อาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาทางานสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทวีพะประภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธ์ อาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา เรื่องพฤติกรรมกล้าแสดง ในการแสดงออก ซึ่งได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น กำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจ จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาจากอาจารย์ทุกท่าน เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อนึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล สระบุรี, ลำปาง, สรรพสิทธิประสงค์ และผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาล และคณาจารย์สังกัดกระทรวงกลาโหมทั้งสามสถาบันในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนอาจารย์พยาบาลและนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 - 3 ประจำปีการศึกษา 2525 ของสถานศึกษาพยาบาลดังกล่าว ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านผู้บังคับเกิดเกล้าทั้งสองที่สอนให้มีความพยายามจนกระทั่งสามารถบรรลุถึงความสำเร็จในขั้นนี้ได้ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดิศวาลัย สุขเจริญ ที่ได้ช่วยเหลือเป็นกำลังใจมาตลอด นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียน พี่และน้องพยาบาล แผนกจิตเวชโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในการศึกษา การทำวิทยานิพนธ์จนสามารถสำเร็จการศึกษาไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

เศวติวัลย์ สุขเจริญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	18
ปัญหาในการวิจัย	19
สมมติฐานการวิจัย	19
ขอบเขตของการวิจัย	20
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	21
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	21
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	23
2 วรรณกรรม และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก	26
พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก	33
พฤติกรรมก้าวร้าว	38
พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของพยาบาล	46
พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกของพยาบาล	50
พฤติกรรมก้าวร้าวของพยาบาล	57
เปรียบเทียบลักษณะพฤติกรรมทั้งสามรูปแบบ	62
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล.....	74
	ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร	74
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
	การวิเคราะห์ข้อมูล	81
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	82
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	91
	วิธีดำเนินการวิจัย	91
	สรุปผลการวิจัย	93
	อภิปรายผล	93
	ข้อค้นพบอื่นจากการวิจัย	112
	ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม		123
ภาคผนวก		128
	ก. สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	129
	ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	143
	ค. ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล ต่อการฝึกปฏิบัติการ กล้าแสดง	157
ประวัติผู้วิจัย		161

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงรายชื่อสถานศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในทาง จังหวัด ตามภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ	75
2	แสดงจำนวนนักศึกษายาบาลในแต่ละชั้นปี และรวมจำนวนนักศึกษ พยาบาลทั้งหมดของสถานศึกษาพยาบาลจากทั้งสองสังกัด.....	76
3	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษายาบาลที่มีพฤติกรรมกล้าแสดง ระดับมาก และน้อย.....	84
4	แสดงค่าเฉลี่ย ของพฤติกรรมกล้าแสดงของนักศึกษาพยาบาล ในแต่ละชั้นปี และรวมทุกชั้นปี โดยแยกตามสังกัด.....	86
5	แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวน ของถักราคาของ F ของ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกล้าแสดงของนักศึกษาพยาบาล ในแต่ละ ชั้นปีของสถานศึกษาพยาบาลทั้งสองสังกัด.....	87
6	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกล้าแสดงของ นักศึกษาพยาบาลของสถานศึกษาพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหม และ กระทรวงสาธารณสุขในแต่ละชั้นปี	88
7	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกล้าแสดง ของนักศึกษาพยาบาล ของสถานศึกษาพยาบาล สังกัด กระทรวง กลาโหม ในแต่ละชั้นปี	89
8	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกล้าแสดง ของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขในแต่ละชั้นปี.....	90

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	ลำดับความต่อเนื่องของพฤติกรรมทั้งสามรูปแบบ	26
2	พฤติกรรมการแสดงออกทั้งสามรูปแบบของพยาบาล	45
3	แสดงถึงพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก ที่มีความก้าวร้าวแฝงอยู่	48
4	แสดงถึงความตรงกันข้ามของการพูดของผู้ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และ วิธีการพูดของผู้ที่มีพฤติกรรมกล้าแสดง	58
5	เปรียบเทียบพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมกล้าแสดง และ พฤติกรรมก้าวร้าว	62
6	สเกลดการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมกล้าแสดง	64
7	แสดงถึงพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมกล้าแสดง และ พฤติกรรมก้าวร้าว จากสถานการณ์การพยาบาล	65